

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ФИЛОЛОШКИ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ	
ПРИМЉЕНО: 9. 10. 2017.	
ОРГ. ЈЕД.	09 БР. 1607/19

ИЗВЈЕШТАЈ
о оцјени урађене докторске дисертације

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Комисију за оцјену урађене докторске дисертације под насловом „Мотив правде у америчкој књижевности од XVII до XX вијека“ коју је пријавила мр Дијана Зрнић именовало је Наставно-научно вијеће Филолошког факултета у Бањој Луци одлуком број 09/3.1291-9/17 која је донесена на 93. Сједници одржаној 13. 9. 2017. године:

1. Др Татјана Бијелић, ванредни професор за ужу научну област Специфичне књижевности – англоамеричка књижевност, на Филолошком факултету Универзитета у Бањој Луци, ментор, предсједник,
2. Др Петар Пенда, ванредни професор за ужу научну област Специфичне књижевности – англоамеричка књижевност, на Филолошком факултету Универзитета у Бањој Луци, члан,
3. Др Божица Јовић, доцент за научну област Специфичне књижевности (Англистика), на Филозофском факултету Пале Универзитета у Источном Сарајеву, члан,
4. Др Зоран Арсовић, редовни професор за ужу научну област Онтологија и Историја филозофије, на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци, члан.

- 1) Навести датум и орган који је именовао комисију;
- 2) Навести састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, научно-наставног звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назива универзитета/факултета/института на којем је члан комисије запослен.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Дијана(Видосава)Зрнић рођена је 14. децембра 1972. године у Марбах ам Некар, СР Њемачка. Основну школу и Гиманзију је завршила у Бањој Луци. На Филолошком факултету Универзитета у Београду дипломирала је јуна 1996. године. Постдипломске магистарске студије из области науке о књижевности завршила је 27. децембра 2012. године одбраном магистарског рада под називом „Еволуција „нове жене““ кроз призму магијског реализма у романима и кратким причама Анђеле Картер“ чиме је стекла научно звање магистра књижевних наука.

III УВОДНИ ДИО ОЦЈЕНЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

- 1) Наслов докторске дисертације „Мотив правде у америчкој књижевности од XVII до XX вијека“.

- 2) Тема докторске дисертације прихваћена је Одлуком Сената Универзитета у Бањој Луци, број 02/04-3.2036-139/15.
- 3) Поред литературе и садржаја, целокупна материја дисертације подијељена је на **Увод** (стр. 1-16), који садржи предмет, хипотетички оквир и циљ истраживања; методолошки и структурни оквир истраживања; научну и друштвену оправданост истраживања; слиједе **два дијела** која чине окосницу истраживања и то: **Правда** (стр. 16-101), **Правда и књижевност – партнерство кроз историју** (стр. 101-340) и **Закључна разматрања** (стр. 340-369). **Дио први дисертације** састоји се од **Поглавље I** под називом „Појам правде“ (стр. 16-20) који се бави феноменологијом и генеалогијом појма правде; **Поглавље II** – „Филозофија и правда“ (стр. 20 – 36) објашњава онтолошку суштину правде; **Поглавље III** – „Социологија и правда“ (стр. 36 – 50) сагледава однос правде и појединца односно људског друштва у целини; **Поглавље IV** – „Право и правда“ (стр. 50 – 63) разматра однос права и правде, а у потпоглављу „Праведно или правично“ (стр. 63 – 67) тумаче се појмовна приближавања и разилажења правде и правничности; **Поглавље V** „Право и књижевност“ (стр. 67 – 76) промишиља однос права и књижевности, који се даље разрађује у потпоглављима „Право у књижевности“ (стр. 76 – 84), „Књижевност у праву“ (стр. 84 – 92) и „Будућност права и књижевности“ (стр. 92 – 98); **Поглавље VI** – „Књижевна/поетска правда“ (стр. 98 – 101) разматра идеју правде као умјетничког израза у ужем смислу. **Други дио дисертације** носи назив „Правда и књижевност – партнерство кроз историју“ и сачињен је од пет поглавља. **Поглавље I** – „Колонијална књижевност и канонска правда (XVII вијек)“ (стр. 101 – 102) подијељено је у три потпоглавља: „Књижевноправна суђења вјештицама из Салема“ (стр. 102 – 106) које се бави књижевним приказом судске правде; „Завјетна теологија и књижевна правда“ (стр. 106 – 111) разматра однос пуританског друштва према женском политичком активизму; „Поетика и прозаичност пуритanskог брака“ (стр. 111 – 125) анализира породично право кроз књижевни наратив; **Поглавље II** – „Кривична правда у америчкој књижевности XVIII вијека“ (стр. 125 – 126) разматра питање кривичне правде и санкције у књижевном тексту кроз четири потпоглавља: „Англо-америчка књижевност и енглески модел кривичне правде“ (стр. 126 – 133), „Злочин и књижевна правда – дихотомија тумачења“ (стр. 133 – 140), „Књижевни правник на страни кривичне правде“ (стр. 140 – 146), „Романтизам наратива и пенологија“ (стр. 146 – 166). **Поглавље III** – „Жена као објект правде у америчкој књижевности XIX вијека“ (стр. 166 – 168) тумачи женску правду како у књижевном тако и правном наративу кроз два потпоглавља: „Домаћи наратив и „женско питање““ (стр. 168 – 184) и „Женска књижевност и реформа права“ (стр. 184 – 195). **Поглавље IV** – „Обичајна правда као субверзивни мотив модерне књижевности“ (стр. 195) разматра питање грађанскоправне правде у модерној америчкој књижевности кроз пет потпоглавља: „Ауторска права и револуција ријечи“ (стр. 195 – 205), „Књижевности сентимената и болести модернизма“ (стр. 205 – 233), „Грађаскопропесна правда као литерарни мотив“ (стр. 233 – 239) и „Модернистичка критика судске правде“ (стр. 248 – 264). **Поглавље V** – „Расна неправда и савремена америчка књижевност“ (стр. 264 – 265) отвара питање положаја расних, етничких, родних и других мањина у књижевноправном простору кроз осам потпоглавља: „Историја црне (не)правде на америчком Југу“ (стр. 265 – 275), „Поетска одбрана права Афро-Американаца“ (стр. 275 – 282), „Прича о црно-бијелом аутобусу“ (стр. 282 – 287), „Књижевно тумачење уставне правде“ (стр. 287 – 295), „Драма о социјалној правди“ (стр. 295 – 304), „The Black Arts Movement“ (стр. 304 – 316), „Мултикултурна (не)правда“ (стр. 316 – 330) и „(Анти)расизам наратива“ (стр. 330 – 340). У **закључним разматрањима** ауторка је дала пресек целокупног истраживања, презентујући резултате до којих је дошла приликом израде рада.
- 4) Докторска дисертација написана је ћириличним писмом (Times New Roman, фонт 12, проред 1,5) и укоричена тврдим повезом. Дисертација је написана на укупно 400 страница, од чега 370 страница чистог текста, са 957 фус нота. Коришћена литература обухвата 531 библиографску јединицу (студије, уџбенике, монографије, научне чланке и есеје) ћириличних и латиничних издања које су не само битне за предметну област, већ поред класичних представљају резултат и најновијих научних истраживања у страној и домаћој књижевноправној литератури. Уважавајући предмет и циљеве истраживања, библиографија обухвата и позитивноправне изворе англо-америчког правног поретка, као и релевантну англо-америчку судску праксу. Докторска дисертација технички је израђена у складу с Правилима о садржају, изгледу и дигиталном репозиторијуму докторских дисертација на Универзитету у Бањој Луци, број 02/04-3.1589-124/16 од 23. јуна 2016. године. У том смислу, дисертација садржи све релевантне податке о ментору и члановима Комисије, насловну страну и резиме рада на српском и енглеском језику, садржај и текст дисертације, те библиографију.

IV УВОД И ПРЕГЛЕД ЛИТЕРАТУРЕ

- 1) Тематизовање правде и правничности снажан је мисаони изазов који с несмањеним интензитетом

окупира научну свијест од антике до данас. Разноврсност приступа, профил научних и других духовних дисциплина, а изнад свега различитост области појављивања и промишљања правде и правичности, указали су да је правда један од оних ријетких синтетичких феномена људског свијета, који превазилазе уску интелектуалну уобличавања. Ова студија је израз настојања да се проникне у комплексност односа америчке књижевности, као облика умјетничког стваралаштва, према концепту (не)правде. Полазећи од Платоновог прогона књижевности из идеалне државе, због њене наводне емотивне нестабилности, ауторка ће у својим истраживањима инсистирати на аргументацији да је америчка наративна књижевност способна да својом „немисаоном“ структуром помогне појединцу да правилно перципира онтолошка начела правде и правичности.

Кандидаткиња је у **уводном дијелу** дисертације одредила предмет и циљ истраживања, поставила је хипотезе рада, те утврдила методе и научну и друштвену оправданост истраживања. У оквиру предмета истраживања, постављени су критеријуми промишљања појавности правде као вриједносног феномена, и њеног положаја у различitim научним просторима, почев од филозофије, преко социологије и права, па све до књижевне теорије и критике. Истраживачки корпус промишљања правде дихотоман је по својој природи, пошто га чине правни и књижевни наратив, па је, сходно томе, задатак истраживача сагледати идеју правне правде у књижевном наративу и књижевне правде у правном наративу. Циљ овог рада јесте доказати да је феномен правде доминантан мотив у америчкој наративној књижевности, као друштвено ангажованој артистичкој форми, која посједује моћ трансформације менталне структуре читаоца у херменеутичком процесу деконструкције књижевног текста. Америчка књижевност има задатак да модификује читаочево аутентично поимање идеје правде и правичности, уводећи га у фантастичну димензију књижевне/поетске правде, као контрапункт политички или културно условљеној социјалној правди. Основна хипотетичка поставка, dakле, настала је као покушај деконструкције идеје да је рана америчка књижевност дјелovala са позиције центра промовишући традиционалне људске вриједности, као што су мудрост, храброст, умјереност и правда у духу теократичности, док савремени амерички писци дјелују са позиције која је маргинална у односу на одређени центар с циљем деколонизације постојеће свијести о правди као класно, културно и расно условљеној појавности. Књижевни нагон за правдом другачији је од рационалног система правде у моралној или правној филозофији, али је њен симболички израз усмјерен ка трагању за основним моделом друштвеног односа који ће бити прихватљив за све.

- 2) Проблематика првог дијела дисертације предмет је многобројних научних радова и расправа. Феноменошко-онтолошким питањима појавности правде бавили су се слједећи аутори, уз напомену да су њихови радови коришћени у изради дисертације: Aquinas, St. Thomas, *Summa Theologica*, vol. III, 2nd section, trans. by Fathers of the English Dominican Province, Cosimo Classics, New York, 2007; Aquinas, Thomas, *Treatise on Law*, trans. by Richard J. Regan, Hackett Publishing Company, Cambridge, 1952; Aristotle, *Nicomachean Ethics*, trans. by Robert C. Bartlett and Susan D. Collins, The University of Chicago Press, Chicago, 2011; Aristotel, *Nikomahova etika*, prev. Tomislav Ladan, Globus, Zagreb, 1970; Aristotle, *Rhetoric*, vol. I, ed. Edward Meredith Cope and John Edwin Sandys, Cambridge University Press, New York, 2009; Augustin, Aurelije, *O Državi Božjoj: De Civitate Dei*, knjiga prva (I-X), prev. Tomislav Ladan, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1982; Austin, John, *The Province of Jurisprudence determined*, ed. Wilfrid E. Rumble, Cambridge University Press, Cambridge, 2001; Barnes, Jonathan, *The Presocratic Philosophers*, ed. Ted Honderich, Routledge, London, 2005; Beljanski, Slobodan, *Pravo i iluzija*, Biblioteka XX vek, Beograd, 1999; Beljanski, Slobodan, *Poetika prava*, IK Zorana Stojanovića, Novi Sad, 1999; Bentham, Jeremy, *An Introduction to the Principles of Morals and Legislation*, Batoche Books, Kitchener, 2000; Bergh, Albert Ellery (ed.), *The Writings of Thomas Jefferson*, vol. XVII, the Thomas Jefferson Memorial Association, Washington D.C., 1907; Binder, Guyora & Weisberg, Richard, *Literary Criticisms of Law*, Princeton University Press, Princeton, 2000; Cardozo Benjamin N., *Law and Literature*, Harcourt, Brase & Co., New York, 1931; Cicero, *On the Commonwealth and On the Laws*, ed. James E.G. Zetzel, Cambridge University Press, Cambridge, 1999; Cicero, *On Moral Ends*, ed. Julia Annas, trans. by Raphael Woolf, Cambridge University Press, Cambridge, 2004; Cicero, *The Offices*, trans. by Walter Miller, Loeb Library, Harvard University Press, Cambridge, 1921; Cicero, *On the Orator: Books 1-2*, trans. by E.W. Sutton, H. Rackham, Harvard University Press, Cambridge, 1967; Comte, Auguste, *A General View of Positivism*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009; Dickie-Clark, H.F., „Socialism by Max Weber“, *Occasional Paper*, no. 11, Institute for Social Research, University of Natal, Durban, 1967; pp. 1-60; Diels, Hermann, *Predsokratovci*, svezak II, grup. prev., ur. Branko Bošnjak, Naprijed, Zagreb, 1983; Dimock, Wai Chee, *Residues of Justice: Literature, Law, Philosophy*, University of California Press, Berkley, 1997; Duguit, Léon, *Le Droit Social – Le Droit Individuel et La Transformation de L'État*, Librairies Félix Alcan et Guillaumiin Réunies, Paris, 1911; Duguit, Léon, *Les Transformations générales du Droit privé depuis le Cod Napoléon*, Librairie Félix Alcan, Paris, 1912; Durkheim, Emil, *The Division of Labor in Society*, ed. Steven Lukes, trans. by W.D. Halls, Free Press, New York, 2014; Dworkin, Ronald, *Law's Empire*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, 1986; Dworkin, Ronald, *Taking Rights Seriously*, Harvard University Press, Cambridge,

1978; Ehrlich, Eugen, *Fundamental Principles of the Sociology of Law*, Transaction Publishers, New Brunswick, 2009; Engmann, Joyce, „Cosmic Justice in Anaximander“, *Phronesis*, vol. XXXVI/I, 1991, pp. 1-25; Ferguson, Robert A., *Law and Letters in American Culture*, Harvard University Press, Cambridge, 1984; Ferguson, Thomas, *Golden Rule: the Investment Theory of Party Competition and the Logic of Money-Driven Political Systems*, the University of Chicago Press, Chicago, 1995; Finnis, John, *Natural Law and Natural Rights*, Oxford University Press, Oxford, 2005; Fridman, Milton, *Kapitalizam i sloboda*, Global Book, Novi Sad, 1997; Фулер, Лон Л., *Моралност права*, прев. Силва Митровић, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд, 2001; Hart, Herbert Lionel Adolphus, *The Concept of Law*, Clarendon Press, Oxford, 1961; Hegel, Georg Wilhelm Fridrich, *Istorija filozofije*, том II, prev. Nikola Popović, Kultura, Beograd, 1964; Hobbs, Thomas, *Leviathan*, ed. Michael Oakeshott, A Touchstone Book, New York, 1997; Hobbs, Thomas, *Leviathan*, print. for Andrew Crooke, at the Green Dragon in St. Pauls Church-yard, 1651; von Ihering, Rudolph, *Law as a Means to an End*, trans. by Isaac Husik, the Boston Book Company, Boston, 1913; Kaluđerović, Željko, *Helensko poimanje pravde*, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci, 2010; Kantorowicz, Herman, *The Definition of Law*, University Press, Cambridge, 1958; Kelsen, Hans, *What is justice? Justice, Law and Politics in the Mirror of Science*, The Lawbook Exchange Ltd., New Jersey, 2000; Kelzen, Hans, *Opšta teorija prava i države*, prev. Danilo Basta, Gutenbergova galaksija, Beograd, 2000; Ksenofont, *Uspomene o Sokratu*, prev. M.A. Đurić, BIGZ, Beograd, 1980; London, Ephraim, *The World of Law*, vol. I, Simon and Schuster, New York, 1960; Mill, John Stuart, *Essays on Ethics, Religion and Society*, ch. V, ed. J.M. Robson, University of Toronto Press, London, 1969; M. Le Compte de Saint Simon, *De la Réorganisation de la Société Européenne ou de la Nécessité et des Moyens*, chez Adrien Egron, Paris, 1814; Marcuse, Herbert, *The Aesthetic dimension: toward a critique of Marxist Esthetics*, Beacon Press, Boston, 1978; Marcuse, Herbert, *Counterrevolution and revolt*, Beacon Press, Boston, 1972; Marx, Karl and Engels, Frederick, *Collected Works*, vol. 24, International Publishers, New York, 1989; de Montesquieu, Charles, *De L'Esprit des Loix*, tome premier, Barrillot et Fils, Geneve, 1748; Nietzsche, Friedrich, *The Will to Power*, trans. by Walter Kaufmann, R.J. Hollingdale, A Vintage Giant, New York, 1968; Nietzsche, Friedrich, *Beyond Good and Evil*, trans. by Walter Kaufmann, Vintage Books, New York, 1996; Nozick, Robert, *Anarchy, State and Utopia*, Blackwell Publishers, Oxford, 1968; of Padua, Marsilius, *The Defender of the Peace*, ed. trans. by Annabel Brett, Cambridge University Press, Cambridge, 2005; Pashukanis, Evgeny Bronislavovich, *The General Theory of Law and Marxism*, Transaction Publishers, New Brunswick, 2003; Plato, *Crito*, trans. by Benjamin Jowett, e-text, Project Gutenberg, 22 March 2003; Plato, *Laws*, trans. and ed. by R.G. Bury, Harvard University Press, Cambridge, 1961; Plato, *Protogoras*, trans. by C.C.W. Taylor, Clarendon Press, Oxford; Platon, *Država*, prev. Albin Vilhar, Branko Pavlinović, Beogradski izdavačko-grafički zavod, Beograd, 1976; Platon, *Zakoni*, prev. A. Vilhar, Dereta, Beograd, 2004; Platon, *Odrvana Sokratova*, prev. Miloš Đurić, Dereta, Beograd, 2008; Polson, Archer, *Law and Lawyers*, vol. I, Longman, Ome, Brown, Green & Longmans, London, 1840; Posner, Richard, *Law and Literature*, Harvard University Press, Cambridge, 2009; Posner, Richard (ed.), *The Essential Holmes*, The University of Chicago Press, Chicago, 1992; Posner, Richard, *Cardozo: A Study in Reputation*, The University of Chicago Press, Chicago and London, 1993; Rawls, John, *A Theory of Justice*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, 1971; Rousseau, Jean-Jacques, *Discours sur l'origine et les fondemens de l'inégalité parmi les hommes*, chez Marc Michel Ray, Amsterdam, 1755; Rousseau, Jean-Jacques, *A Discourse on the Origin of Inequality*, trans. by Donald A. Cress, Hackett Publishing Company, Indianapolis, 1992; Rousseau, Jean-Jacques, *Emile or On Education*, trans. by Allan Bloom, Basic Books, New York, 1979; Saint-Simon, Henri, *L'Industrie*, tome second, Bureau de l'administration, Paris, 1817; Saint-Simon, Henri, *Du Système Industriel*, chez Antoine-Augustine Renouard, Paris, 1821; Spencer, Herbert, *The Principles of Sociology*, vol. I, Williams and Norgate, Edinburgh, 1877; Stuchka, Pyotr Ivanovich, *Selected Writings of Soviet Law and Marxism*, trans. and ed. Robert Sharlet, Peter Maggs, and Piers Birne, M.E. Sharpe, Armonk, 1988; Vlastos, Gregory, „Equality and Justice in Early Greek Cosmologies“, *Classical Philology*, vol. 42, no. 3, July 1947, pp. 156-178; Vlastos, Gregory, „Solonian Justice“, *Classical Philology*, vol. 41, no. 2, April 1946, pp. 65-83;

У централном емпиријском дијелу истраживања, који кроз метод деконструкције води ка значењском приближавању алегоријском слоју књижевног дискурса, који се бави критичким промишљањем концепта правде и правичности, као и питањем политизације поимања идеје књижевноправне правде, коришћена је следећа литература: Alcott, Louisa May, *Little Women*, Roberts Brothers, Boston, 1868; Baker, Nancy Kovaleff, „Abel Meeropol (a.k.a. Lewis Allan): Political Commentator and Social Conscience“, *American Music*, vol. 20, no. 1, 2002, pp. 25-79; Baldwin, James, *Notes of a Native Son*, Beacon Press, Boston, 1955; Baldwin, James, *The Fire Next Time*, Dell Book, New York, 1963; Banks, Russell, *The Sweet Hereafter*, Harper Perennial Books, New York, 1992; Baraka, Imamu Amiri, *Black Magic: Sabotage, Target Study, Black Art*, Bobbs-Merrill, 1969; Bentham, Jeremy, *The Panopticon Writings*, ed. Miran Božović, Verso Books, London, 1995; Boyd, Julian P. (ed.), *The Papers of Thomas Jefferson*, vol. 1, Princeton University Press, Princeton, 1950; Boyd, Julian P. (ed.), *The Papers of Thomas Jefferson*, vol. 2, Princeton University Press, Princeton, 1950; Bradford, William, *An*

Enquiry How Far the Punishment of Death is Necessary in Pennsylvania, print. by T. Dobson, Philadelphia, 1793; Bradley, Sculley et al (eds.), *The Collected Writings of Walt Whitman*, vol. II, New York University Press, New York, 1980; Brooks, Gwendolyn, *The Bean Eaters*, Harper & Brothers, New York, 1960; Brown, Charles Brockden, *Wieland or the Transformation*, print. by S.G. Goodrich, Boston, 1827; Cambridge Edition, „Andrea del Sarto“, *The Complete Poetic and Dramatic Works of Robert Browning*, Houghton, Mifflin and Col, Boston, 1895; Cardozo, Benjamin Nathan, *The Nature of the Judicial Process*, Yale University Press, New Haven, 1921; Clayborn, Carson et al., *The Papers of Martin Luther King, Jr.*, vol. V: *Threshold of a New Decade, January 1959-December 1960*, University of California Press, Berkeley, 2005; Cook, Anthony E., *The Least of These: Race, Law and Religion in American Culture*, Routledge, New York, 1997; Coolidge, Susan, *What Katy Did*, Roberts Brothers, Boston, 1876; Defoe, Daniel, *Moll Flanders*, Wordsworth Classics, Hertfordshire, 1993; Dreiser, Theodore, *An American Tragedy*, The World Publishing Company, New York, 1964; Eddy, Thomas, *An Account of the State Prison*, Isaac Collins and Son, New York, 1801; Ellis, John Harvard (ed.), *The Works of Anne Bradstreet in Prose and Verse*, Abram E. Cutter, Charlestown, 1867; Emerson, Ralph Waldo, *Essays and Lectures*, the Library of America, New York, 1983; Emerson, Ralph Waldo, *Essays*, First Series, Houghton Mifflin Company, Boston, 1883; Fitzgerald, F. Scott, *The Great Gatsby*, Scribner, New York, 2004; Fuller, Lon, „The Case of the Speluncan Explorers“, *Harvard Law Review*, vol. 62, no. 4, 1949, pp. 616-645; Gaines, Ernest J., *The Autobiography of Miss Jane Pittman*, Bantam Dell, New York, 2009; Gaines, Ernest J., *A Lesson Before Dying*, Knopf Doubleday Publishing Group, New York, 2004; Glaspey, Susan, „A Jury of Her Peers“, *Social Insight Through Short Stories*, ed. Josephine Strode, Harper & Brothers, New York, 1946; Gordon, Ann Dexter (ed.), *The Selected Papers of Elizabeth Stanton and Susan B. Anthony*, vol. I, Rutgers University Press, New Brunswick, 2001; Grimké, Angelina, *Appeal to the Christian Women of the South*, American Anti-slavery Society, New York, 1836; Grimké, Angelina, „Letter XII. Human Rights Not Founded on Sex“, *Letters to Catherine Beecher*, Isaac Knapp, Boston, 1838; Grimké, Sarah, *Epistle to the Clergy of the Southern States*, Anti-slavery Society, New York, 1836; Grimké, Sarah, *Letters on the equality of the sexes*, Isaac Knapp, Boston, 1838; Hale, Sarah Josepha, *The Ladies' Wreath*, Marsh, Capen & Lyon, New York, 1837; Hale, Sarah J., *Poems for Our Children*, part I, Marsh, Capen & Lyon, Boston, 1916; Hale, Sarah J.(ed.), „Fashion“, *Godey's Lady's Book*, vol. LIII, print. by Louis A. Godey, Philadelphia, July to December 1856; Hale, Sarah J., *Woman's Record; or Sketches of All Distinguished Women from the „beginning“ till A.D. 1850*, Harper & Brothers, New York, 1853; Haley, Alex, *The Roots*, Vanguard Press, New York, 2007; Hansberry, Loraine, *A Raisin in the Sun*, Vitage Books, New York, 1994; Hawthorne, Nathaniel, *The Scarlet Letter*, EMC Paradigm Publishing, St. Paul, 1998; Holmes, Oliver Wendell, *The Common Law*, Transaction Publishers, New Brunswick, 2005; Hornsby, Jr. Alton, „Martin Luther King, Jr. Letter from a Birmingham Jail“, *The Journal of Negro History*, vol. 71, no. 1/4, 1986, pp. 38-44; hooks, bell, *Killing Rage: Ending Racism*, Hanry Holt and Company, New York, 1996; Howard, John, *The State of the Prisons in England and Wales*, William Eyers, London, 1777; Hutchinson, Thomas, *The Witchcraft Delusion of 1692*, privately printed, Boston, 1870; Jefferson, Thomas, *Writings*, ed. Merrill D. Peterson, Viking Press, New York, 1984; Johnson, Thomas H., *The Poetical Works of Edward Taylor*, Princeton University Press, Princeton, 2015; Jones, LeRoi, *The Dead Lecturer*, Grove Press, New York, 1964; Jordan, June, „Poem about My Rights“, *Passion: New Poems, 1977-1980*, Beacon Press, 1980; Jordan, June, „Memo to Daniel Pretty Moynihan“, *Directed By Desire*, ed. Jan Heller Levi & Sara Miles, Copper Canyon Press, Port Townsend, 2007; Kaufmann, Mosis, *Gross Indecency: The Three Trials of Oscar Wilde*, Dramtists Play Service Inc., New York, 1999; Kella, Elizabeth, *Beloved Communities*, Uppsala University Library, Uppsala, 2000; Kingston, Maxine Hong, *China Men*, Knopf, New York, 1980; Knight, Etheridge, *Poems from Prison*, Broadside Press, Detroit, 1968; Knight, Etheridge, *Belly song and other poems*, Broadside Press, Detroit, 1973; Knight, Sarah Kemble, *The Private Journal Kept by Madam Knight*, print. by C.S. Van Winkle, New York, 1825; Labaree, Leonard W. (ed.), *The Papers of Benjamin Franklin*, vol. 3, Yale University Press, New Haven, 1961; Lee, Harper, *To Kill a Mocking Bird*, McIntosh and Otis, Inc., New York, 1988; London, Jack, *The Works of Jack London*, the Review of Reviews Company, New York, 1911; Looney, J. Jefferson (ed.), *The Papers of Thomas Jefferson*, vol. 9, Princeton University Press, Princeton, 2012; Mather, Cotton, *Magnalia Christi Americana*, Silas Andrus & Son, Hartford, 1853; Mather, Cotton, *Memorable Providence Relatiing to Witchcrafts and Possessions*, R.P., Boston, 1689; Mather, Increase, *Cases of Conscience Concerning Evil Spirits*, Benjamin Harris, Coffee-House, London, 1692; McPherson, James Alan, „An Act of Prostitution“, *Hue and Cry*, Little, Brown and Company, Boston, 1969; McPherson, James Alan, *A Region Not Home: Reflexions from Exile*, Simon & Schuster, New York, 2000; Melville, Herman, *Billy Budd and Benito Cereno*, The Easton Press, Norwalk, 2004; Mitchell, Margaret, *Gone with the Wind*, Pocket Books, New York, 2008; Momaday, N. Scott, *The House Made of Dawn*, University of Arizona Press, Tucson, 1968; Morrison, Toni, *Beloved*, Vintage International, New York, 1987; Patterson, Daniel, *Edward Taylor's Gods Determinations and Preparatory Meditations*, Kent State University Press, Kent, 2003; Reznikoff, Charles, *Testimony: The United States, 1885-1915, Recitative*, Black Sparrow Press, Santa Barbara, 1978; Rife, Douglas M., *Seneca Falls Declaration of Sentiments and Resolutions*, Teaching & Learning Company, Carthage, 2002; Rosengarten,

Herbert, Goldrick-Jones, Amanda (eds), *The Broadview Anthology of Poetry*, Broadview Press, New York, 1993; Sinclair, Upton, *The Jungle*, Doubleday, Page & Co., New York, 1906; Sinclair, Upton, *The Brass Check*, published by author, Pasadena 1919; Sinclair, Upton, *I, Candidate for Governor: And How I Got Licked*, University of California Press, Berkeley, 1994; Smyth, Albert Henry (ed.), *The Writings of Benjamin Franklin*, vol. IX, Macmillan & Co., London, 1906; Sparks, Jared (ed.), *The Writings of George Washington*, vol. 3, American Stationers' Company, Boston, 1838; Stanton, Elizabeth C., Anthony, Susan B., Gage, Matilda Joslyn (eds), *History of Woman Suffrage*, Charles Mann, Rochester, 1881; Stowe, Harriet Beecher, *Uncle Tom's Cabin*, Houghton, Mifflin & Company, Boston, 1896; Thoreau, Henry David, *Letters to Various Persons*, Ticknor and Fields, Boston, 1865; Thoreau, Henry David, *On the Duty of Civil Disobedience*, Pennsylvania State University, Hazleton, 1998; Valdez, Luis, *Zoot Suit and Other Plays*, Arte Publico Press, Houston, 1992; Walker, Alice, „Advancing Luna – and Ida B. Wells“, *You Can't Keep a Good Woman Down*, Hartcourt Brace Jovanovich, New York, 1981; Walker, Alice, *In Search of Our Mothers' Gardens*, A Havest Book Hartcourt Inc., New York , 1983; Whitman, Walt, *Leaves of Grass*, Modern Library, New York, 1993; Du Bois, W.E.B., *The Souls of Black Folk*, Oxford University Press, Oxford, 2007; Touraine, Alain, *Critique de la modernité*, Les Editions Fayard, Paris, 1992; Turnbull, Robert James, *A Visit to the Philadelphia Prison, containing also an Account of the Gradual Reformation of the Penal Laws of Pennsylvania*, James Phillips and Son, London, 1797; Turner, Patricia, *Ceramic uncles and celluloid mammies*, Anchor Books, New York, 1994; Tuthill, Louise, *Young Lady's Home*, T. Nelson & Sons, Paternoster Row, London, 1853; Vaux, Roberts, *Notices of the Original and Successive Efforts to Improve the Discipline of the Prison of Philadelphia and to reform the Criminal Code of Pennsylvania*, Kimber and Sharpless, Philadelphia, 1826; Weihofen, Henry, *Legal Writing Style*, West Pub. Co., St. Paul, 1980; Weisberg, Richard, *Poethics, and Other Strategies of Law and Literature*, Columbia University Press, 1992; Weisberg, Richard, *The Failure of the Word*, Yale University Press, New Haven, 1984; Wertenbaker, Timberlake, *Our Country's Good*, The Royal Court Writers Series, London, 1989; White, James Boyd, *Legal Imagination*, The University of Chicago Press, Chicago, 1985; White, James Boyd, *Heracles' Bow*, The University of Wisconsin Press, Madison, 1985;

3) Допринос тезе, првенствено, се огледа у конформистичком односу и ренесансном приказу ставова дојена књижевноправне мисли у контексту промишљања појавности правде. Овим истраживањем су се покушали прочистити, већ помало, заборављени и, у коров зарасли, путеви савезништва правде и илузije, уз наглашену тенденцију реконструкције застарелих и превазиђених теоријских концепција правде. Понуђена су нека нова рјешења у контексту полидискурзивности идеје правде, као и неки нови облици социо-политичког и културног активизма у смислу превазилажења неправде књижевноправног наратива.

4) Када је у питању научни и практични допринос тезе, он се, првенствено, огледа у спознаји да у модерном друштву доминантни књижевноправни дискурси имају, истовремено, предзнак практичности и научности, на уштрб поетског гласа. Тако књижевни дискурс, односно наратив који је имагинативан, а не инструменталан, представља визуелну манифестацију алтернативних свјетова и трауматичног искуства де-централанизованог појединца. Међутим, креативно стваралаштво не подразумијева повлачење у мрачну кулу поетске имагинације. Напротив, публиковање таквих наратива, настали на темељу реалних догађаја, представља артистички начин интервенисања у проблематичном свијету, с циљем преобликовања идеолошке неправде и супротстављања традиционалним односима моћи. Књижевноправни дијалог не може да води само интелектуална елита. Он мора постати интегративни елемент како правних и академских институција, тако и грађанског друштва. Обесправљене заједнице које су се отиснуле на пут реформисања доминантних правних система и идеологија чије утамничење трпе, формирале су своје институције, које, превасходно, користе лингвистичка књижевноправна средства у потрази за социјалном правдом. Иако још увијек у повоју, идеја књижевноправне везе све јасније се очituје кроз експанзију књижевноправних асоцијација, кроз уступање медијског простора културноправним конференцијама, указујући на све већу потребу за узајамним дјеловањем стручне и научне јавности. Препозната је нужност полидискурзивности у оквиру правног образовања, али се књижевноправна дисциплина још увијек није, у потпуности, одомаћила у студијским програмима. Нема сумње да је књижевна сфера профитирала од залажења у правни простор, превасходно, у обитавалиште правне правде, чинећи књижевност друштвено ангажованом дисциплином. Још један важан конструкт књижевноправне везе представља поетика права. Правичност права, у великој мјери, темељи се на „позајмљивању“ реторичких стратегија, културних наратива и симбола у процесу стварања правног текста. Говорећи о дискурзивној мобилности дуж књижевноправних граница, правник Хенри Финч примјећује „да су искре свих наука у свијету настале у пепелу права“. Миметичка креативност, као фундаментални процес људског сазнања и прихваташа „другачије стварности“, инхерентна је како књижевности тако и праву. Стoga, трагање за књижевном правдом у правном наративу, односно правном правдом у књижевном наративу, кроз књижевноправну интертекстуалност, представља диверзитет путева трагања за истином односно научно потврђеном и друштвено прихваћеном правдом.

V МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД РАДА

Ауторка је у изради докторске дисертације обрадила материјал из доступних стручних и научних извора, користећи највећи дио релевантне литературе, како домаће тако и стране. С обзиром на чињеницу да је у раду обрађивана тема појавности правде у књижевноправном наративу, која је специфична по својој феноменолошкој полифоничности, у изради докторске тезе коришћена је литература из мултидисциплинарног корпуса, што се види из пописа литературе. Ту се првенствено ради о домаћим и страним афирмисаним књижевним и правним теоретичарима и практичарима, првацима социолошке и филозофске мисли и политиколозима, који су у својим радовима, у форми уџбеника, монографија, умјетничких дјела, чланака, есеја и реферата, расправљали о сложености природе правде и њене појавности у разним наративним контекстима. Нарочита пажња је посвећена радовима оних књижевних и правних теоретичара који су свој креативни и научни рад у највећој мјери посветили управо материји која је предмет овог рада, као што су Бенџамин Кардозо, аутор монографије „Право и књижевност“, Џејмс Бојд Вајт, аутор студије „Правна имагинација“, Џудит Шклар, ауторка монографије „Лица неправде“, Ричард Познер, аутор, између осталих, монографије „Право и књижевност“, Кијеран Долин, аутор студије „Право и књижевност“, Ричард Дворкин, Роберт Фергусон, Ричард Вајсберг, Марта Нусбаум, Ваи Чи Димок, Слободан Бељански и многи други. Поред наведеног, у изради дисертације коришћени су сви релевантни англо-амерички уставни и законски текстови, као и други прописи подзаконског типа, који регулишу процесна, организациона и друга питања. Од општеприхваћених извора у значајној мјери су коришћене и одлуке релевантних кривичних, грађанских и врховних судова. Такође, у изради дисертације аутор је износио критичке анализе, сопствене ставове и закључке, што и јесте највећа вриједност овог научног истраживања. На основу дефинисаног предмета овог научног истраживања, садржаја постављене хипотезе и одређених циљева истраживања, аутор се определио за више научних метода рада који су се користили у изради докторске дисертације. Наиме, комплексност и синтетичан карактер предмета овог рада, садржај постављених хипотеза и циљ, изискивао је комбиновани методолошки приступ истраживању. Методолошку окосницу чинило је теоријско истраживање засновано на дијалектичкој анализи и одређењу појавности правде и правичности кроз призму односа филозофије, социологије, права и теорије књижевности према концепту (не)правде. Њена генеалогија, историјска и културна метаморфоза, као и одос према другим сличним појавама били су предмет историјске, монографске и компаративне методе. Емпиријски дио истраживања кроз метод деконструкције водио је ка значајском приближавању алегоријском слоју књижевног дискурса, који се бавио критичким промишљањем концепта правде и правичности, као и питањем политизације поимања идеје књижевноправне правде. У истраживању су се користиле, према указаној потреби, и посебне научне методе као што су: анализа, синтеза, индукција, дедукција, апстракција и генерализација. Све наведене методе истраживања које су примијењене у изради дисертације су адекватне, резултат су савремених тенденција у научном истраживању и довољно тачне, с обзиром на постигнута научна остварења на пољу предмета истраживања у домаћим и свјетским размјерама. План истраживања који је дат приликом пријаве докторске дисертације није претрпио значајнија одступања. Дошло је до одређених корекција назива поглавља и потпоглавља и груписања садржаја унутар поједињих поглавља у веће или мање цјелине. Поменута минимална одступања, међутим, нису нарушила однос коначне структуре дисертације и оне из пријаве рада, већ су дали допринос његовој бољој и свеобухватнијој структури до којих је дошло провођењем истраживања. На крају дисертације дати су јасни и прецизни закључци који представљају резултат истраживања. Многи од ових закључака представљају квалитетну основу за подршку реформистичким тежњама америчке књижевности у контексту англо-америчког законодавства, с циљем унапређења идеје социо-политичке правде у демократском друштву.

VI РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

- 1) Проведеним истраживањем у изради докторске дисертације дошло се до сљедећих закључака:
 1. Интересовање за појам правде траје готово колико и сама људска мисао. Док неки покушавају да конципирају теорију правде која ће бити универзално прихватљива за сва друштва, дотле други сматрају да није могуће изградити теорију правде изван историјско-културног контекста, односно мимо смисла и значења друштвених добара на која се начела правде односе. Таква слојевитост и дифузност промишљања идеје правде, у великој мјери, подстиче плурализам сфере њене примјене и манифестовања.
 2. Да би се трасирао пут критичкој анализи књижевне правде првенствено у контексту књижевног и правног наратива, било је, најприје, потребно „очистити“ поетику правде од мултидисциплинарних

примјеса, а потом направити „мост пријатељства“ између књижевности, као креативне критике стварности, и саме стварности, опредмећене у рационалним промишљањима филозофије, социологије и права. Ангажовањем филозофије, као критичке мисаоне дисциплине, покушало се проникнути у тајну природе феномена правде, односно у њену онтолошку суштину, која „крчи“ пут књижевној правди. Питање односа поетске правде и појединца, као и људског друштва у цјелини, могла је разријешити само ангажована социолошка мисао. Наиме, показало се да је социолошка имагинација из казуистичког приступа неправди видјела могућност за генерализацију правде, односно за повезивање индивидуалног искуства са ширим друштвеним контекстом, преусмјеравајући се са спољашњег искуства о (не)правди, као појави, према њеној есенцији. Важну улогу у овој феноменолошкој расправи одиграла је правна теорија која се упустила у захтјеван подухват истраживања, објашњавања и утврђивања односа између права, као система правила и друштвених норми, и (књижевне) правде, као апсолутног вриједносног феномена. Завршна ријеч припада је књижевној теорији, као примарној естетској дисциплини, која се смјело упустила у критику и анализу саодноса књижевне/поетске правде, као естетске творевине, и, првенствено, правне правде, као политички и културно условљене вриједности, промовишући одрживост везе књижевности и права кроз трагање за књижевном правдом у правном наративу и правном правдом у књижевном наративу.

3. Након што је слојевито одјевена правда скинула са себе све хаљине онтолошке, епистемолошке, гносеолошке и аксиолошке истине, тако „разголићена“ прибегла је трику миметичке обмане, тако што је искористила моћ поетске илузије. Тиме је америчка наративна књижевност доказала да је способна да својом „миметичком“ структуром помогне појединцу да правилно перципира онтолошка начела правде.

4. Рана америчка књижевност је дјеловала с позиције центра промовишући традиционалне људске вриједности, као што су мудрост, храброст, умјереност и правда у духу теократичности. Важност обожавања Бога и спиритуалне опасности с којима се душа сусреће на Земљи, представљале су вјечне теме, које су, тек понекад, запостављане у корист завиривања у људско срце и трагања за скривеним осјећањима, а они храбрији су се усуђивали промишљати и дубоко укоријењене божје и људске законитости, као што је родна (не)правда.

5. Признајући кључну улогу књижевности у очувању друштвеног реда, доктрина „писца као законодавца“ тиме ствара чврсто савезништво између права и књижевности. Ова интердисциплинарна симбиоза оправдава и очекивани континуитет у узајамној интеграцији књижевног и правног дискурса и институционалној наклоности права према књижевности и обратно.

6. У друштву које је редефинисало права брачих супружника, домаћи наратив се појављује као функционалан медијум, бацајући свјетлост на устајалу конвенционалност брака кроз наративни сензационализам и авантуристичку динамику приповједања. Финоћа балансирања између „старог“ и „новог“ непримјетно руши границе између јавних и приватних сфера, доприносећи, тиме, имагинарној визуелизацији новог простора за жене, али и нових ограничења за мушкирце. Књижевни активизам одвијао се упоредо са отворенијим видовима борбе против полне и родне неправде, која је захтијевала хитну реформу закона. На првом мјесту, политички и грађански активисти су, снагом свог пера и реторике, истицали да друштвене неједнакости нису условљене природом полова, већ наметнутом објектификацијом жене, којој се ускраћивало право на образовање и интелектуално просјећивање.

7. Савремени амерички писци дјелују с позиције која је маргинална у односу на одређени центар с циљем деколонизације постојеће свијести о правди као класно, културно и расно условљеној појавности. Болести модерног доба једнако су окупирале како књижевну тако и правну критичку мисао. У сталној еволутивној трансформацији, правна наука је експериментисала с наративном формом у коју је опрезно уносила дах књижевне креативности како би свој јуридички дискурс приближила критичкој јавности. Колективна свијест модерног друштва била је посебно осјетљива на неправду индустиријализације производње, с наглашеним дисбалансом расподјеле права и одговорности између послодавца и радника. Натуралистичан књижевни приказ повреда на раду, нехуманих услова рада и неодговорности послодавца за ускраћивање адекватне заштите раднику, пробудио је успавану, готово, летаргичну социо-културну свијест и отворио пут корјенитој законодавној и друштвеној реформи. Конзервативна јуриспруденција није се више могла скривати иза круте позитивноправне традиције, већ је морала ослушкавати глас заједнице и њено поимање правде и правничности. Свако неосновано одступање судске правде од неписаних моралних начела јавности, постаје инспирација литературним морализаторима, чија је оштрица пера погађала у само средиште социо-културног проблема. Нашавши се у новој улози критичара права, као инструмента владајућих привилегованих политичких снага, књижевност постаје „заступник“ де-централанизоване мањине, с циљем да надреалистичким наративним техникама демитологизује постојећу родну, полну, сексуалну и класну (не)правду. Револуција књижевности ишла је у корак с еволуцијом правде.

8. Дискриминација заснована на разликама, као што су боја коже, вјера, род, пол или политички детерминизам, представља непресушан извор инспирације за афро-америчке писце, критичаре и активисте. Тако, амерички књижевни израз поприма двоструку улогу; с једне стране, то је огледало

које помаже читаоцу да лакше сагледа сву љепоту и одвратност живота у америчком друштву, које је испуњено црно-бијелом неправдом. С друге, опет, књижевност обасјава, попут лампе, све мрачне углове људског искуства и постојања. Херменеутика књижевноправног наратива који се бави питањем расне (не)правде има тежак задатак да открије читаоцу алегоријску истину о идеолошким трансформацијама америчке социјалне историје.

9. Културна хетерогеност, а не асимилација америчког друштва, утемељена на концепту правне сигурности и заштите свих етничких групација представља основни интегративни механизам етничких писаца. У настојању да читаочеву пажњу усмјере на проблематику културне и расне опресије, писци с маргина, у почетку, бирају препознатљив литерарни стил, као што је реализам, да би се, касније упустили у озбиљно експериментисање формом. Другим ријечима, политизација америчке књижевности није више била могућа на основу једног територијалног принципа или његове детериторијализације, већ на основу критичког провоцирања могућих конструкција које једно хибридно друштво приhvата за слике своје реалности која је конципирана на темељима отворених и пермисивних трансформација наратива. Као самопрокламовани заступници културнополитичких промјена, амерички правни књижевници стављени су у позицију да само снагом и ујерљивошћу „динамичког текста“ убиједе пасивног читаоца да америчка нација треба да поштује Уставом загарантоване грађанске вриједности и принципе правде. Стoga, они позивају Американце да сагледају ту безобличну масу звану америчка култура, и да почну уочавати нове приче унутар овог замршеног клупка правних наратива. У борби за расно интегрисану и праведну Америку која траје још од случаја *Brown*, књижевноправна правда постаје виртуелни мост између постојеће стварности и трансформисане будућности. Наиме, савремена америчка стварност често поништава многе напоре носилаца социо-културне трансформације и етничке интеграције, на што књижевноправни наративи упућује и настоји да исправи.

2)У предметном научном истраживању објективно су, систематски, и на прегледан начин, уз примјену адекватне библиографске грађе и релевантне документације и коришћењем одговарајућих метода, обрађена сва постављена питања и проблеми, а закључна разматрања су правилно изведена, јасно дефинисана и саопштена. Ауторка је анализом научних ставова, са довољно критичности, уз анализу књижевноправног наратива с аспекта промишљања појавности правде, изнијела властите закључке који су за књижевну науку релевантни. Кандидаткиња критички указује на недостатке књижевноправних рјешења у контексту повреде концепта правде и правичности, те предлаже нова рјешења која би допринијела ангажованијој улози књижевности у циљу изградње праведнијег друштва. Закључци дати на крају истраживања су јасни, прецизни, логични и довољно образложени, тако да представљају добар основ за научни континуитет у процесу дефинисања феномена правде, али и значајан контекст за нужну социо-политичку трансформацију друштва утемељеног на неправди.

Истраживање је довело до нових сазнања. Теоријски допринос се огледа у научној дескрипцији полифоничног феномена правде, те извођењу закључака на степену више апстракције од изведенih закључака код анализе поједињих аспеката појавности књижевноправне правде. Практични допринос дисертације огледа се у добијању нових сазнања која доприносе рјешавању актуелних проблема промишљања концепта књижевне правде у савременом друштву, те одређивању смјерница и препорука за дјелотворније чување принципа правде на путу изградње и јачања праведне демократије.

VII ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ

Кандидаткиња мр Дијана Зрнић је израдом докторске дисертације под насловом „**Мотив правде у америчкој књижевности од XVII до XX вијека**“, обавила истраживање које има своју научну, али и практичну вриједност. На једном мјесту су анализирана сва постојећа научна сазнања о појавности правде у америчкој књижевности, те дат допринос у правцу научне и практичне примјене предмета истраживања.

У овом истраживању су на систематичан и прегледан начин, уз коришћење адекватне библиографске грађе и научних метода, обрађена сва релевантна питања и проблеми предмета истраживања. Закључна разматрања су правилно изведена, а резултати рада презентовани на одговарајући начин.

На основу свега напријед наведног, Комисија даје

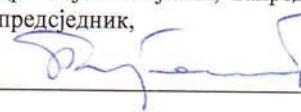
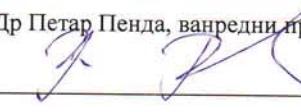
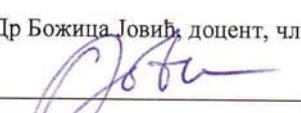
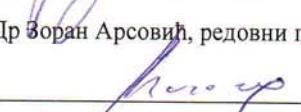
ПРИЈЕДЛОГ

С обзиром на чињеницу да урађена дисертација задовољава критеријуме и стандарде докторског рада, Комисија једногласно предлаже Научно-наставном вијећу Филолошког факултета Универзитета у Бањој Луци да донесе следеће одлуке:

1. Да се докторска дисертација мр Дијане Зрнић под насловом „Мотив правде у америчкој књижевности од XVII до XX вијека“ прихвати као самостални научни рад који задовољава научне захтјеве за рад оваквог карактера.
2. Да се именује Комисија за јавну одбрану рада.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Датум: _____

1. Др Татјана Бијелић, ванредни професор, ментор-предсједник,

2. Др Петар Пенда, ванредни професор, члан,

3. Др Божица Јовић, доцент, члан,

4. Др Зоран Арсовић, редовни професор, члан.

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ: Члан комисије који не жeli да потпише извјештај јер сe не слажe сa мишљењем већине чланова комисијe, дужан јe да унесe у извјештај образложение, односно разлог због којих не жeli да потпиše извјештај.